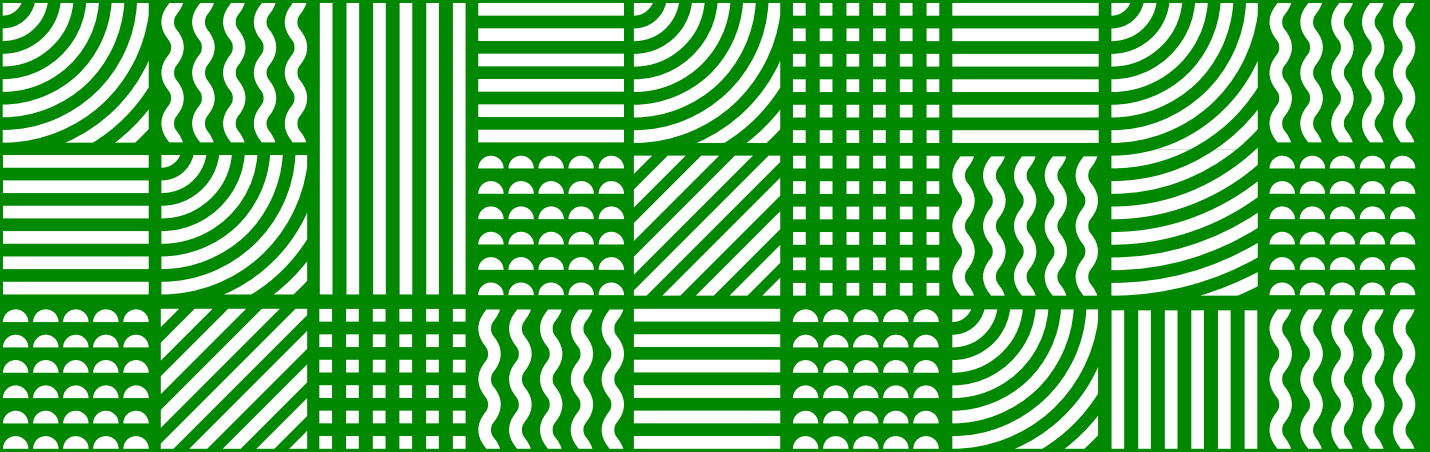

Waterrapportage binnen POP3

2016 - 2022

Inhoud

	4
Inleiding	5
Belangrijkste conclusies	7
Voortgang van de openstellingen	10
Voortgang van de projecten	11
Voortgang van de kennisverspreiding	14
Vervolgacties	17
Bijlage: Feiten en cijfers	18

Voorwoord

Duurzaam waterbeheer is van essentieel belang voor een competitieve en duurzame landbouwsector. Daarnaast speelt de agrarische sector een belangrijke rol in het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) in het landelijk gebied. Europees en nationaal landbouwbeleid kunnen de sector stimuleren tot het nemen van maatregelen op het vlak van klimaat, de bodemkwaliteit en de aan water gerelateerde biodiversiteit. Het ondersteunen van de (verdere) transitie naar kringlooplandbouw via het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) kan op steun van de waterschappen rekenen, zeker daar waar het bijdraagt aan het behalen van de doelen op het gebied van waterkwaliteit en waterkwantiteit.

In 2014 is besloten om specifiek voor internationale doelen 200 miljoen euro te reserveren voor de periode 2016-2020, waarbij de helft EU-middelen betreft en de andere helft afkomstig is van waterschappen en provincies. Deze middelen konden worden ingezet om de landbouw te stimuleren en te voldoen aan de KRW en Nitraatrichtlijn, door middel van vermindering van de uit- en afspoeling van onder meer nutriënten. De rapportage geeft een geaggregeerd beeld van wat de honderden projecten hebben bijdragen aan diverse onderdelen, waarbij het om meer gaat dan waterkwaliteit en waterkwantiteitsmaatregelen. Doel is immers om te komen tot minder uit- en afspoeling van nutriënten en

gewasbeschermingsmiddelen. Het betreft fysieke maatregelen in het kader van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW), samenwerking voor innovatie en de zogenoemde niet-productieve investeringen, waarbij een belangrijke stimulans wordt geleverd aan de doelen van de KRW en de Nitraatrichtlijn.

De Adviesgroep Water, bestaande uit vertegenwoordigers van het Rijk, de provincies, de waterschappen en LTO heeft zich in diezelfde periode beziggehouden met de waterrapportage. Echter, de bulk van het werk van de waterrapportage ligt bij het Regiebureau POP (tegenwoordig Regieorganisatie GLB). Zeker gelet op de veelheid aan bronnen en diverse soorten projecten geen eenvoudige opgave. Dank aan iedereen die heeft meegewerkt aan deze rapportage.

Ruud Schers

Voorzitter Adviesgroep Water

Inleiding

Bij het opstellen van het POP3 hebben het ministerie van LNV, het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen, met instemming van de LTO, afgesproken dat er voor de periode 2016 t/m 2020 jaarlijks 200 miljoen euro overgeheveld zou worden van pijler 1 naar pijler 2. Dit ten behoeve van de zogenaamde internationale waterdoelen. Deze 100 miljoen euro zouden de waterschappen gebruiken voor de financiering van projecten die bijdrage aan de Kader Richtlijn Water (KRW) en de Nitraatrichtlijn. Als tegenprestatie is afgesproken dat de waterschappen zelf 100 miljoen euro zullen investeren in landbouw-gerelateerde projecten ter verbetering van het kwalitatief en kwantitatief waterbeheer. De verantwoording van deze nationale gelden wordt niet opgenomen in de reguliere POP3-verantwoordingscyclus, maar wordt via een apart rapport inzichtelijk gemaakt: de waterrapportage. Dat rapport over de periode tot en met 2022 ligt hier voor u.

De laatste waterrapportage is in december 2020 aan het Comité van Toezicht (CvT) van POP3 aangeboden. Daaruit bleek dat de waterschappen aan hun verplichting, om 100 miljoen euro te investeren in landbouw gerelateerde waterprojecten, hadden voldaan. POP3 is echter met twee jaar verlengd (POP3+). De afspraak om 20 miljoen euro per jaar over te hevelen is daarbij ook verlengd. Het bedrag waarover

gerapporteerd moet worden is daarmee in totaal 140 miljoen euro geworden.

Dit rapport behandelt de stand van zaken over de gehele POP3(+) periode en is daarmee het laatste rapport in deze vorm. Vanaf 2023 zullen de waterprojecten meegenomen worden in de reguliere verantwoordingscyclus van het NSP-GLB. Deze rapportage is opgesteld voor bespreking in het Comité van Toezicht van

juni 2023, waarbij voorafgaand het LBPOP over de voortgang van de wateropgave wordt geïnformeerd.

De waterrapportage is opgesteld met behulp van informatie die is verzameld via een uitvraag aan de waterschappen over de uitvoering van de projecten. Daarnaast leveren de DAW-coördinatoren projectinformatie aan. Ook informatie aangereikt door de RVO over POP3(+) is gebruikt om een zo compleet mogelijk overzicht te krijgen. Inmiddels is er een overzicht ontstaan met input van tenminste 800 projecten. Dit omvat een investeringsprogramma van ruim 590 miljoen euro (EU, nationale overheid en private partijen). Alle betrokken partijen vinden het belangrijk om goede informatie aan te leveren. Niet alle informatie wordt in hetzelfde format geleverd, wat het samenvoegen van alle gegevens ingewikkeld maakt en dubbeltellingen kan opleveren. Toch geeft

deze rapportage een vrij nauwgezet beeld van de situatie. Samen met het DAW-supportteam wordt gewerkt aan verdere optimalisatie van de informatie.

Het nieuwe programma, het NSP-GLB, is inmiddels van start gegaan. Maar de uitvoering van het POP-programma loopt nog door tot 2025. Zowel binnen het POP-programma als in de nationale projecten is een merendeel van de projecten in uitvoering en/of afgerond.

Provincies zetten de POP-middelen in voor de volgende maatregelen: Fysieke maatregelen DAW, Samenwerking voor Innovatie en Niet Productieve Investerings (NPI). Hierbij wordt een belangrijke stimulans geleverd aan de internationale doelen (de KRW en de Nitraatrichtlijn). De waterschappen en provincies hebben afspraken gemaakt over de inzet van de contrafinanciering. Daarnaast zijn er ook aparte (provinciale/regionale) subsidieregelingen.

De waterrapportage is vooral bedoeld om een goed beeld te geven van de voortgang van de projecten gekoppeld aan de EU-middelen voor internationale doelen (140 miljoen euro) en de nationale contrafinanciering (eveneens 140 miljoen euro). In de bijlage is zowel de financiële inzet als de doelstellingen van de projecten schematisch weergegeven.

Belangrijkste conclusies

- De EU-middelen (140 miljoen euro) zijn inmiddels volledig verplicht of betaald. Vanwege mogelijke onder-uitputting hebben provincies besloten een deel van het bedrag over te programmeren.
- De inzet van de EU-middelen in de POP3 en POP3+ periode is voltooid. Alle middelen zijn door de provincies opengesteld. De declaratie van middelen zal nog tot eind 2025 doorlopen.
- De inzet van de nationale middelen t.b.v. vermindering uit- en afspoeling nutriënten (contrafinanciering) verloopt voorspoedig. Het bedrag van contrafinanciering is evenals de EU-middelen ruimschoots toebedeeld aan projecten (ruim 180 miljoen euro). Hiervan is ruim 77% (140 miljoen euro) gekoppeld aan projecten die in uitvoering of afgerond zijn. Het resterende bedrag betreft projecten die in voorbereiding zijn. Alle landsdelen hebben zowel voldoende budget als contrafinanciering gereserveerd. Wel zijn er nog enkele waterschappen waar niet volledig zichtbaar is welke projecten gefinancierd worden met nationale middelen. Desondanks blijkt uit de cijfers dat de afspraak met betrekking tot het bedrag van 140 miljoen euro ruimschoots wordt gehaald.
- In totaal zijn ruim 800 waterprojecten gekoppeld aan dit programma. Ruim 80% van de projecten heeft aangegeven een bijdrage te leveren aan de waterkwaliteit, waaronder vermindering van het gebruik van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw. De overige projecten leveren eveneens een bijdrage aan de internationale KRW-doelen en het 6e actieprogramma Nitraatrichtlijn. Volgens de opgaven is een ruime meerderheid van de landbouwers (in)direct betrokken bij de projecten.

VOORBEELDPROJECT

Inrichten luwe zones in het Hondshalstermeer

Het Hondshalstermeer is gelegen ten noorden van Scheemda in Groningen. Het gebied is onder water gezet ten behoeve van natuurontwikkeling toen bleek dat het niet meer geschikt was voor de landbouw. Met POP3-subsidie 'Niet Productieve Investerings Water' zijn luwe zones in het meer ingericht om de biodiversiteit te vergroten. Hiervoor werkt het waterschap samen met Staatsbosbeheer, de eigenaar van het meer.

Door golfslag, stroming en windwerking kunnen waterplanten zich er niet goed ontwikkelen. Hierdoor zijn er momenteel ook weinig verschillende vissoorten en insecten. Zij hebben die planten nodig. Door het aanleggen van luwe zones hopen Staatsbosbeheer en het waterschap dat de groei van waterplanten, en daarmee ook het aantal vis- en insectensoorten, toeneemt. Hierdoor zal uiteindelijk ook de waterkwaliteit verbeteren.

Voorheen werden luwe zones vooral in oeverzones toegepast. Uniek aan dit project is dat de luwe zones midden op het meer worden ingericht, zodat je een heel groot volume aan luwte kan krijgen. Over een lengte van ongeveer 1.600 meter worden palenrijen aangebracht op de ondiepe plekken van het meer. Ook komen er boomstammen op de bodem van het meer. Zo ontstaan schuilplekken voor het waterleven.

Hieke Oosterom is werkzaam bij het waterschap Hunze en Aa's en is projectleider. 'Het is mooi werk om te doen. Mooi om te mogen nadenken over hoe je de waterafvoer zodanig kan regelen dat zowel natuur als recreatie erop vooruitgaan. Daarnaast vind ik het leuk om aan projecten te werken. Je kunt concrete plannen en doelen opstellen'. Hieke werkt voor dit project nauw samen met de afdeling planologie van

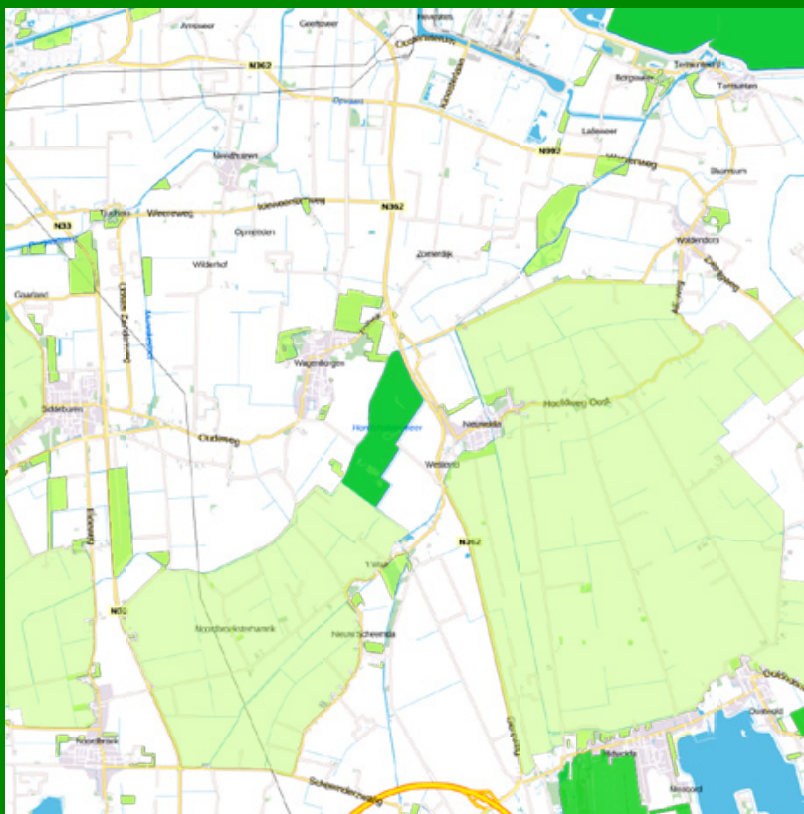

de gemeente. ‘Het is belangrijk om van tevoren uit te zoeken of de gemeentes het eens zijn met de plannen en of er een vergunning nodig is. Ook is het goed om te kijken of er nog andere plannen zijn, waar rekening mee gehouden moet worden’.

Hieke probeert van tevoren zo goed mogelijk de plannen uit te werken om dingen voor te zijn. Ook bij de uitvoering van het werk bedenkt ze van tevoren wat er mis zou kunnen gaan. ‘Je bent nooit alles helemaal voor, maar ik probeer wel zo snel mogelijk te reageren als zich er een probleem voordoet. Het is belangrijk vragen altijd te beantwoorden. Als je dat niet kan, bedenk dan wie dat wel zou kunnen’.

Rondom het Hondshalstermeer zijn meer kanalen en meren. Hieke hoopt in de toekomst deze gebieden met elkaar te kunnen verbinden tot een ecologische zone, een netwerk van groenblauwe gebieden. Het is daarbij belangrijk om overkoepelend te kijken en meer samen te werken en af te stemmen met de andere waterschappen.

Bron: Ondergrond BRT Kadaster
print uit Tercera-RO

Voortgang van de openstellingen

De provincies hebben op 1 september 2022 alle Europese middelen voor internationale doelen (POP₃(+)) beschikbaar gesteld. In enkele provincies is besloten om een extra bedrag beschikbaar te stellen, zodat mogelijke onderuitputting van de Europese middelen voorkomen wordt. Met de waterschappen zijn afspraken gemaakt over het leveren van de contraprestatie in de vorm van extra projecten vanuit nationale middelen. De openstellingen betreffen maatregelen met een mix van kennisprojecten, innovatieve productieve investeringen, samenwerking voor innovatie wateropgaven, niet productieve investeringen en blauwe diensten.

Nu de vaststellingsfase is afgerond richten provincies en RVO hun samenwerking op de besluitvorming rond het declaratieproces. Voor het tijdig declareren van de beschikbare EU-middelen, onder meer noodzakelijk om decommitting te voorkomen, is goede voorlichting aan eindbegunstigden en optimaliseren van het proces van deelbetalingen noodzakelijk. De provincies maken met de grote subsidieaanvragers afspraken over periodiek declareren, zodat voldoende zekerheid behaald wordt voor tijdig declareren en de behandeling van de declaraties beter is in te plannen.

Voortgang van de projecten

Op 1 september 2023 bevat de wateropgave voor internationale doelen, waaronder het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW), tenminste 800 projecten. Hiervan leveren tenminste 80% van de projecten volgens de opgave van de waterschappen en de DAW-coördinatoren een bijdrage aan het verminderen van de uit- en afspoeling van nutriënten. De overige projecten leveren eveneens een bijdrage aan de internationale KRW-doelen en het 6e actieprogramma Nitraatrichtlijn. De projecten tonen aan dat de samenwerking tussen waterschappen en agrariërs breed gedragen is. Volgens opgave van de DAW-coördinatoren is een ruime meerderheid van de landbouwers (in)direct betrokken bij de projecten.

Het overzicht in bijlage 1 toont de bijdrage van de projecten aan de verschillende doelen (vermindering nutriënten, gewasbescherming, anti-vernatting en verdroging en klimaatadaptatie). Tevens geeft het inzicht in de verdeling van projecten en middelen voor de doelen waterkwantiteit en waterkwaliteit. Hierbij is wel een kanttekening dat nog niet van alle projecten een financiële onderbouwing beschikbaar is.

De nadere uitwerking varieert per provincie van het openstellen van een

provinciale of regionale (subsidie) regeling voor DAW-projecten tot de uitvoering van gebiedsprojecten samen met landbouwers. In enkele provincies is de regionale uitvoeringsregeling DAW opengesteld. Van belang is dat de uitwerking aansluit op de afspraken die gemaakt zijn om de problematiek van de landbouw op te lossen.

De inventarisatie van projecten laat zien dat op verschillende niveaus gewerkt wordt aan het bedenken van activiteiten die leiden tot het verminderen van de

milieubelasting op de waterkwaliteit. Uiteindelijk zal vastgesteld moeten worden dat de projecten inderdaad geleid hebben tot een verbetering van de waterkwaliteit. Dit zal vervolgens een bijdrage leveren aan het behalen van de KRW- en Nitraatdoelstelling.

De brede betrokkenheid bij het inventariseren van projecten (provincies, waterschappen en DAW-coördinatoren) leidt ertoe dat informatie verschillend beschikbaar wordt gesteld. De Regieorganisatie GLB is periodiek in gesprek met de waterschappen om eenduidig informatie te leveren. Via het supportteam DAW worden ook de DAW-coördinatoren benaderd en worden afspraken gemaakt over hun bijdrage in de informatievoorziening. Met deze lijnen wordt continu verbeteringen aan de onderliggende database gedaan.

VOORBEELDPROJECT

Waterhouderij Walcheren

Zeven Zeeuwse boeren hebben zich verenigd in de Stichting de Waterhouderij Walcheren. De agrarische bedrijven verschillen onderling sterk, maar hebben een gezamenlijk doel: de zoetwatervoorraad in de driehoek Serooskerke, Oostkapelle en Vrouwenpolder duurzaam beheren en vergroten.

Boeren op het schiereiland Walcheren zijn voor hun zoetwatervoorziening vooral afhankelijk van regenwater en (kleine) ondergrondse zoetwaterlenzen. Het grond- en oppervlaktewater is lokaal soms te zout om te gebruiken voor de irrigatie van gewassen. Twee extreem droge zomers vergrootten het bewustzijn en de urgentie om zoetwater duurzamer te gaan beheren. Daarom richtte in 2013 een groep boeren – goed voor meer dan 300 hectare – de Waterhouderij Walcheren op.

Ondanks de diversiteit in bedrijfsmodellen waren deze boeren overtuigd van het belang om water te gaan bufferen, hun eigen waterbronnen op te bouwen en het lokale waterbeheer door samenwerking te verbeteren. Ze doen dat door het oppervlaktewaterpeil in het gebied te verhogen en bij heftige buien het overschot aan regenwater zoveel mogelijk op te slaan in bassins of kreekruggen (ondergrondse voorraden). Daarnaast scheidt men zoet- en zoutstromen door het aanbrengen

van stuwen. Voor dit plan ontving de Waterhouderij een POP3-subsidie. Uiteindelijk is het meeste geld gegaan naar fysieke maatregelen. Een deel ging naar het proces en naar haalbaarheidsstudies. De algemene delen worden betaald vanuit het POP. Investerings op het perceel zijn voor de boer.

Marco Aerts is senior-adviseur Water bij Aequator Groen & Ruimte. Hij werkt nu ruim 30 jaar in het vakgebied water en is vanaf het begin betrokken bij het project Waterhouderij Walcheren. 'Het zijn hele leuke mensen om mee te werken.'

Je leert elkaar goed kennen en te begrijpen. Inhoudelijk is dit project ook erg interessant; het is een initiatief dat toekomst heeft’.

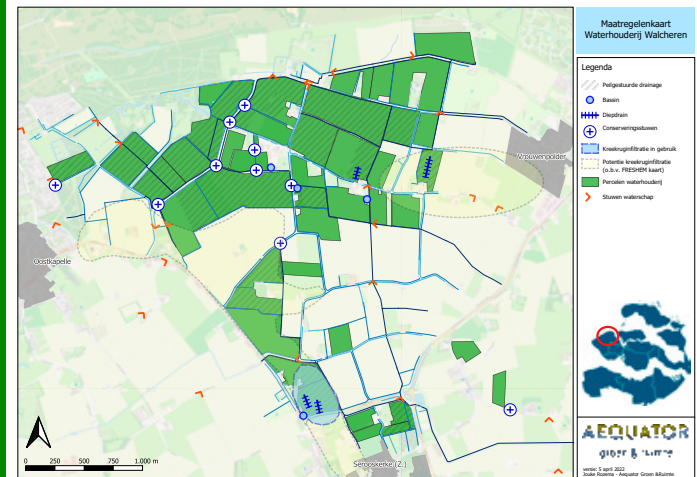
Met het monitoren en ontwikkelen van de technieken komt het wel goed. De uitdaging ligt vooral in het organiseren van een goede samenwerking en het opstellen van regels om de voorraden en het zoetwater te verdelen en beheren. Maar juist die verbinding leggen tussen de boeren vindt Marco leuk. ‘Het zijn allemaal eilandjes’. Je moet wel een voortrekker hebben met een intrinsieke motivatie om dit voor elkaar te krijgen. ‘Alhoewel ze soms ook weer té ver voorop kunnen lopen. Dan kunnen andere deelnemers ze niet meer volgen’.

Het project heeft een discussie opgeleverd binnen het waterschap over andere waterpeilen. ‘Sommige stappen in het project vonden de waterschappen eerst een te groot risico. Nu zijn ze zelfs in andere gebieden bezig met vergelijkbare projecten’. Er is daarnaast interesse voor het project van over de hele wereld. ‘Elke maand vindt er wel een rondleiding plaats’. Ook komen er regelmatig schoolkinderen en boeren uit de omgeving langs.

Naast water wordt er ook gekeken naar de kwaliteit van de bodem en het verhogen van de biodiversiteit. Zo zijn er onder andere bloemenranden ingezaaid. ‘De bodem is wel verbeterd, maar dat gaat heel langzaam’.

Gedragsverandering moet leidend zijn

Marco: ‘Er is meer mogelijk dan we denken, als we maar gaan samenwerken. We kunnen het land echt nog een stuk klimaatbestendiger maken. Het is daarbij wel belangrijk dat ieders belang een plek krijgt en dat daarnaar geluisterd wordt’. Een project is dus niet alleen technisch. Het gaat ook om mensenwerk. ‘De focus zou eigenlijk moeten liggen op verandering van mensen tussen de oren, niet op financiën of doelbereik. Dat is de verandering die je wenst’.

Voortgang van de kennisverspreiding

Voor de verspreiding van de kennis en ter inspiratie is op de [website](#) van Deltaplan Agrarisch Waterbeheer en op de [website](#) van het Netwerk Platteland informatie over veel projecten te vinden.

Het programma Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) stelt jaarlijks een verslag op. In juni 2022 is het [verslag](#) over 2021 gepubliceerd. Daarnaast heeft de Regieorganisatie GLB (toen nog het Regiebureau POP) in het najaar van 2020 een [waterspecial](#) uitgebracht waarin een aantal POP3-projecten op het gebied van water in de schijnwerpers zijn gezet.

Het Europees netwerk voor plattelandsontwikkeling (ENRD, European Network for Rural Development) organiseert jaarlijks de Rural Inspiration Awards (RIA). Voor de [RIA 2021](#) stond het POP3-water project 'Boeren meten water' op een shortlist van 20 Europese projecten en dong mee naar de prijs in de categorie *Digital Futures* (zie pagina 13 van [deze](#) brochure).

VOORBEELDPROJECT

Gemaal vernieuwen in Watergebiedsplan Krimpenerwaard

De polder Krimpenerwaard is een veenweidegebied van zo'n 13.500 hectare in de driehoek Krimpen aan den IJssel - Gouda - Schoonhoven met als voornaamste functie melkveehouderij. Het gebied heeft daarnaast een grote natuuropgave: de realisatie van circa 2250 hectare van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) voor 2027. Hiermee moet de weidevogelstand, de botanische waarde van graslanden en de waternatuur worden verbeterd en zal de waterkwaliteit moeten voldoen aan Europese richtlijnen.

Provincie Zuid-Holland, gemeente Krimpenerwaard en waterschap Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) hebben de ambitie om die natuuropgave deels te realiseren door middel van natuur door agrarisch beheer, waarin natuurwaarden en biodiversiteit worden gekoppeld aan agrarische productievoorwaarden.

Het programma Watergebiedsplan Krimpenerwaard creëert de randvoorwaarden waarbinnen de 2250 hectare natuur gerealiseerd kan worden. Dit plan heeft als doel om het watersysteem in de Krimpenerwaard aan te passen aan de nieuwe combinatie van landbouw en natuur.

Jos Athmer is de programmamanager van het watergebiedsplan. Yill Vogelegang-Havers is subsidiecoördinator bij het waterschap HHSK en regelde de externe financiering. Jos: 'De focus ligt hierbij niet alleen op natuur. Het gaat ook om extensivering van de landbouw en het scheiden van waterstromen van

landbouw- en natuurgebieden'. Yill: 'Met de uitvoering van het programma Watergebiedsplan Krimpenerwaard heeft HHSK een basiswatersysteem gerealiseerd waarmee zowel de huidige functie landbouw als de in delen van de Krimpenerwaard toekomstig beoogde functie natuur kan worden gefaciliteerd'.

De waterstructuur wordt zodanig aangepast dat het water voor de beoogde natuurgebieden niet of nauwelijks wordt beïnvloed door water uit het resterend landbouwgebied. Yill: 'Ook kunnen peilen beter afgestemd worden op de natuurfunctie. In de meeste gevallen betekent dit tenminste het vasthouden van het huidige peil met een flexibel peilbeheer tot 15cm daarboven. In enkele specifieke deelgebieden is een verdergaande peilopzet mogelijk'.

Een voorbeeld is het gemaal Achterbroek. Dat bemaalt het 688 hectare grote peilgebied Kattendijksblok en Achterbroek in de Krimpenerwaard. In natte periodes maalt het water vanuit de polder Kattendijksblok met Achterbroek naar de Stolwijker Vliet. Vervolgens gaat het

water via gemaal Verdoold in Gouderak naar de Hollandsche IJssel. In dit project wordt het oude gemaal vervangen door een nieuw gemaal. Jos: 'Het nieuwe gemaal kan behalve water wegmalen in natte periodes ook bij droge periodes ingezet worden, zodat ook dan het waterpeil op juiste hoogte blijft. Daarnaast krijgt het een visveilige buisvizel en een

vispassage. Zo kunnen de vissen veilig heen en weer zwemmen'. Yill: 'Door een project als het Gemaal Achterbroek hoeven de afzonderlijke boeren in de Krimpenerwaard zelf geen maatregelen te treffen voor de waterkwaliteit.'

Waterbeheerprogramma 2022-2027 ([schielandendekrimpenerwaard.nl](https://www.schielandendekrimpenerwaard.nl))

Vervolgacties

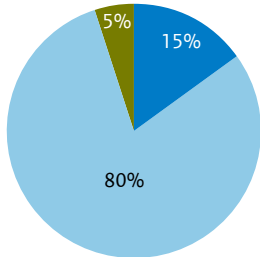
Belangrijke acties die nog openstaan voor de adviesgroep in de komende periode:

- Samen met de DAW-coördinatoren en waterschappen verder werken aan het optimaliseren van de informatie over de voortgang van de projecten en in beeld brengen van de samenwerking tussen verschillende belanghebbenden.
- Een nadere analyse uitwerken van de typen gesteunde projecten en gebiedsprocessen en de bijdrage aan de landbouw en het platteland.
- Het stimuleren van de kennisverspreiding over goede watervoorbeelden ook na het einde van de POP3-periode.
- Om de resultaten van POP3 te consolideren is het aan te bevelen om in het GLB-NSP ook concrete afspraken te maken over de inzet van middelen ten behoeve van agrarisch waterbeheer.

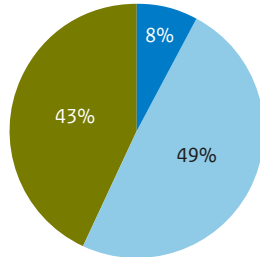
Bijlage: Feiten en cijfers

Middelen inzet voor de wateropgave

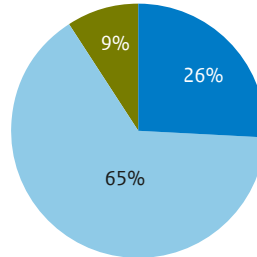
POP3 reguliere watermiddelen

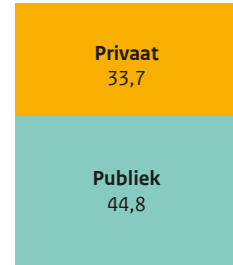
POP3 internationale doelen

Nationale middelen

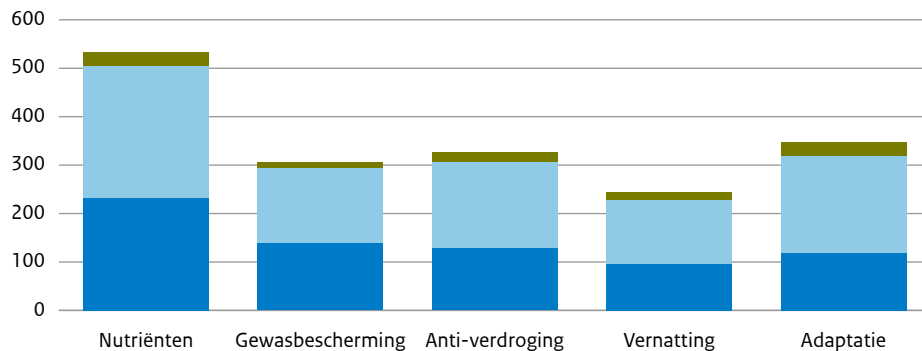
Overige financiering (bedragen x 1mln euro)

■ Afgerond   ■ Uitvoering   ■ Voorbereiding

Aantal projecten per doel*

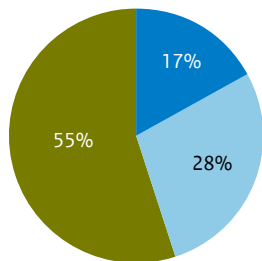
- Afgerond
- Uitvoering
- Voorbereiding

*Projecten dragen vaak bij aan verschillende doelen

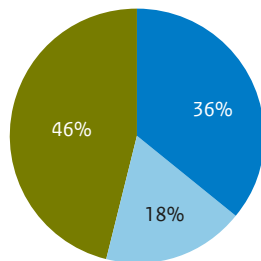

Inzet waterdoelen

Middelen

Projecten

- Alleen waterkwaliteit
- Alleen waterkwantiteit
- Waterkwaliteit en waterkwantiteit

Uitgave

Regieorganisatie GLB

Publicatiedatum

Juli 2023

Fotografie

Phil Nijhuis

Vormgeving

Xerox Osage

Website

www.netwerkplatteland.nl

Bezoekadres

Regieorganisatie GLB
Graadt van Roggenweg 500
3531 AH Utrecht
secretariaat@roglb.nl

Postadres

Postbus 2755
3500 GT Utrecht

Medegefinancierd door
de Europese Unie